

Журнал внесено до переліку наукових фахових видань України і зареєстровано в наукометричних базах Google Scholar та РІНЦ

ISSN 1608-635X

Національна академія медичних наук України • Асоціація кардіологів України

УКРАЇНСЬКИЙ КАРДІОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

Додаток 1/2015

Ukrainian Journal of Cardiology

Науково-практичний журнал

Видається із січня 1994 року

Засновник:

ДУ «Національний науковий центр
«Інститут кардіології
імені академіка М.Д. Стражеска»
НАМН України»

Матеріали XVI Національного конгресу кардіологів України (Київ, 23–25 вересня 2015 р.)

Головний редактор: В.О. Шумаков

Наукова редакція випуску: М.І. Лутай (голова), Л.Г. Воронков,
А.П. Дорогой, О.І. Мітченко, О.Г. Несукай, О.М. Пархоменко,
Є.П. Свіщенко, О.С. Сичов, Ю.М. Сіренко, Ю.М. Соколов, Т.В. Талаєва

Редакція журналу

ДУ «Національний науковий центр «Інститут
кардіології ім. М.Д. Стражеска» НАМН України»
вул. Народного Ополчення, 5

03680 МСП м. Київ-151

Випускаючий редактор:

Н.П. Строганова (тел.: (44) 249-70-20)

Відповідальний секретар:

О.Й. Жарінов (тел./факс: (44) 291-61-30)

E-mail: 4w@4w.com.ua

www.ukrcardio.org

Адреса видавництва

ТОВ «Четверта хвиля»
проспект Червонозоряній, 119, оф. 213

03039, м. Київ

Тел.: (044) 221-13-82

Факс: (044) 501-68-24

E-mail: 4w@4w.com.ua

www.4w.com.ua

Київ-2015

Зміст

Стрес і серцево-судинні захворювання: сучасний стан проблеми В.М. Коваленко	4
Поширеність тривожно-депресивних розладів та їх вплив на серцево-судинні фактори ризику за даними дослідження EUROASPIRE IV – Первинна ланка медичної допомоги В.М. Коваленко, М.М. Долженко, О.Г. Несукай, О.О. Нудченко, С.З. Лур'є на чолі групи дослідників	11
Кардиологическая реабилитация больных с острым инфарктом миокарда: возможность повышения эффективности лечения и улучшения прогноза И.Э. Малиновская, В.А. Шумаков	16

Тези наукових доповідей / Abstracts of scientific reports

Артеріальна гіпертензія / Arterial hypertension	26
Кардіометаболічний ризик / Cardiometabolic risk	61
Хронічна ішемічна хвороба серця / Chronic ischemic heart disease.....	87
Гострий інфаркт міокарда та невідкладні стани / Acute coronary syndrome.....	105
Інтервенційна кардіологія / Interventional cardiology	128
Некоронарогенні захворювання серця / Non-coronarogenic heart disease	137
Аритмії серця / Cardiac arrhythmias	145
Серцева недостатність / Heart failure	163
Різні проблеми кардіології / Others problems of cardiology	179
Алфавітний покажчик авторів тез.....	219

ветствии с протоколом Американской торакальной ассоциации. Длительность наблюдения составила 52 недели.

Результаты. ИБС диагностировано у 82,9 % пациентов, постинфарктный кардиосклероз – у 68,6 %, гипертоническую болезнь – у 82,9 %, фибрилляцию предсердий – 48,6 %, сахарный диабет – 17,1 %. Медикаментозная терапия: бета-адреноблокаторы получали 88,6 % пациентов, ингибиторы АПФ – 71,7 %, блокаторы рецепторов ангиотензина II – 14,3 %, антагонисты альдостерона – 37,1 %, антитромбоцитарные средства – 62,9 %, антагонисты витамина K – 40,9 %, статины – 57,1 %. Исходная ЧСС составила $(71,8 \pm 1,9)$ уд/мин, АД – $(126,7 \pm 2,1)/(75 \pm 1,4)$ мм рт. ст. Исходно дистанция за 6 мин составила $(323,0 \pm 21,8)$ м, через 24 недели – $(328,8 \pm 25,1)$ м, через 52 недели – $(334,8 \pm 21,8)$ м, прирост составил 3,7 м. Параллельно проводился контроль состояния пациентов по уровню мозгового натрийуретического пептида. Исходный уровень составил $(858,9 \pm 238,4)$ пг/мл (норма < 100 пг/мл), через 24 недели – $(807,3 \pm 218,3)$ пг/мл, через 52 недели – $(889,1 \pm 289,0)$ пг/мл. ЧСС через 24 недели составила $(68,5 \pm 3,1)$ уд/мин, через 52 – $(69,5 \pm 2,9)$ уд/мин.

Выводы. Медикаментозная терапия на амбулаторном этапе не всегда отвечает рекомендациям по лечению пациентов с ХСН. Дозы препаратов стандартной терапии необходимо титровать до максимально переносимых. Использование 6-минутного теста может служить инструментом для контроля адекватности медикаментозной терапии. Отмечается прямая корреляция уровня натрийуретического пептида и результатов нагрузочного тестирования.

Функціональний клас хронічної серцевої недостатності та зміни гемодинамічних показників у пацієнтів у ранній та піврічний періоди після імплантації електрокардіостимуляторів

I.М. Коломицьева¹, Д.Є. Волков², М.І. Яблучанський¹

¹Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, Харків

²ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В. Т. Зайцева НАМН України», Харків

Мета – проаналізувати гемодинамічні показники у ранній (3–5 днів) і в піврічний періоди після імплантації електрокардіостимуляторів (ЕКС) у різних функціональних класах (ФК) хронічної серцевої недостатності (ХСН).

Матеріал і методи. Обстежені 44 пацієнта, віком (70 ± 10) років, які піддалися постійній електрокардіостимуляції з приєднанням атріовентрикулярної блокади (АВ-блокада) і синдрому слабкості синусового вузла (СССВ) з режимом стимуляції DDD/DDDR, постійної форми брадисистолічного варіанту фібриляції передсердь (ФП) – з режимом VVI/VVIR, високих класів ХСН та дилататійної кардіоміопатії (ДКМП) – з режимом CRT-P/D.

У ранній післяопераційний і в піврічний періоди після імплантациї залежно від ФК ХСН оцінювалися систолічний та діастолічний артеріальний тиск (САТ, ДАТ), частота серцевих скорочень (ЧСС), кінцевий систолічний та діастолічний об'єми лівого шлуночка (КСО ЛШ, КДО ЛШ), фракція викиду лівого шлуночка (ФВ ЛШ), товщина задньої стінки та міжшлуночкової перегородки лівого шлуночка (ТЗС ЛШ, ТМШП ЛШ), розмір лівого передсердя (ЛП), розмір правого передсердя

(РП) і розмір правого шлуночка (ПШ). Згідно з рекомендаціями Асоціації кардіологів України пацієнти були розділені на I, II, III і IV ФК ХСН. Дані оброблялися з використанням методів непараметричної статистики.

Результати. САТ мав тенденцію до зниження, а ДАТ повністю нормалізувався у всіх ФК ХСН в обох періодах. ЧСС в різних режимах зросла до норми у всіх ФК ХСН.

КДО ЛШ і ФВ ЛШ у ранній період у різних режимах стимуляції в групах I і II ФК ХСН був у межах норми і у пацієнтів з III і IV ФК ХСН значно відхилялися від норми. У піврічний період в режимах DDD/R і VVI/R в групах III ФК ХСН вони нормалізувалися і ФВ ЛЖ нормалізувалася в режимі CRT-P/D тільки в групах II ФК ХСН і в інших ФК ХСН ці показники показали лише тенденцію до зниження. ТЗС ЛШ і ТМШП ЛШ, а також розміри ЛП, ПП, ПШ у ранній період перевищували норму у всіх режимах стимуляції в групах I–IV ФК ХСН і через півроку зазнали незначних змін.

Висновки. У нашому дослідженні відзначена повна нормалізація ДАТ і ЧСС у всіх групах ФК ХСН через півроку після імплантації. Нормалізація САД, КДО ЛШ, КСО ЛШ, ФВ ЛШ – лише у групах I, II ФК ХСН, маючи тенденцію до норми в групах III, IV ФК ХСН у той самий період. ТЗС ЛШ, ТМШП ЛШ – розміри ЛП, ПП, ПШ показали лише тенденцію до зменшення у всіх групах ФК ХСН. Внаслідок цього ці показники вимагають більш активного терапевтичного моніторингу та лікування, особливо у пацієнтів з III, IV ФК ХСН.

Порушення обміну ксантинів у хворих на хронічну серцеву недостатність із супутньою хронічною хворобою нирок

М.В. Коломієць, О.В. Більченко, С.Б. Павлов

Харківська медична академія післядипломної освіти

Мета – аналіз обміну ксантинів у хворих на хронічну серцеву недостатність (ХСН) залежно від наявності чи відсутності у них супутньої хронічної хвороби нирок (ХХН) на різних стадіях захворювання.

Матеріал і методи. Оцінку обміну ксантинів проводили, виходячи з рівнів сечової кислоти сироватки крові за допомогою ферментативного колориметричного тесту (РАР – методу з антиліпідним фактором) та показників активності ксантиноксидази фотометрично з використанням набору Xanthine Oxidase Activity Assay Kit, фірми Sigma-aldrich (США). Для розрахунку швидкості клубочкової фільтрації (ШКФ) використовувалася формула Modification of Diet in Renal Disease (MDRD).

Обстежено 112 хворих на ХСН, серед яких 72 хворих з ХСН і ХХН та 40 – з ХСН без ХХН. Залежно від тяжкості ХСН хворі були розділені на 2 підгрупи: з функціональним класом (ФК) II та ФК III за NYHA, а також залежно від фракції викиду (ФВ) лівого шлуночка – на хворих з ФВ $\leq 45\%$ та ФВ $> 45\%$. Залежно від тяжкості супутньої ХХН виділено 3 підгрупи хворих: з ШКФ ≥ 60 мл/хв/ $1,73\text{ m}^2$, з ШКФ= 59 – 30 мл/хв/ $1,73\text{ m}^2$ та ШКФ < 30 мл/хв/ $1,73\text{ m}^2$.

Результати. При аналізі обміну ксантинів у підгрупах хворих з ХСН і II, і III ФК за NYHA залежно від наявності чи відсутності супутньої ХХН не виявлено достовірних відмінностей у рівнях сечової кислоти та активності ксантиноксидази між хворими ХСН ФК II за NYHA з супутньою ХХН та хворими на

- Дзізінська 196
 Дзяк 30, 128
 Дирда 193
 Діденко 91, 118
 Дідушко 68
 Дінова 175
 Довганич 34, 35
 Довгань 131, 183
 Довганюк 27
 Доманський 135
 Дорогой 184, 185, 186, 187
 Дорофеєва 132
 Дорошенко 183, 193
 Досенко 116
 Доценко 28, 212
 Дроботько 195, 198
 Дроздова 31
 Дронь 188
 Дукельський 128, 197
 Думка 210
 Дяченко 193
 Дячук 109
 Д'яченко 199
 Ещенко 126, 213
 Євстратова 97, 195, 198
 Єпанчинцева 93, 134
 Єрмак 69
 Жадан 63
 Жарінов 93, 134, 148
 Жебель 32
 Жеков 131
 Жорніченко 152
 Журавльова 110, 167, 189
 Заїкіна 69
 Залевський 193
 Залізна 148
 Запровальна 91, 110
 Заремба 32, 33, 110
 Заремба-Федчишин 33
 Захарчук 193
 Зелененька 35, 106, 107
 Зеленина 73
 Зеленюк 179
 Земляний 174
 Зербіно 92, 137
 Зинченко 149
 Зімба 137
 Зіневич 149
 Злонікова 141, 150
 Золотайкина 113
 Золотарьова 189
 Зоренко 163
 Зоря 107
 Зубкова 190
 Зюков 109
 Іванченко 71
 Іващук 42
 Ільченко 63
 Ісаєва 190, 191
 Іванчук М.А. 191
 Іванчук П.Р. 150, 191, 209
 Іванюк 92
 Івченко 34
 Ікоркін 137, 149, 150
 Ілашук 93, 103, 201
 Ілляш 34, 35
 Ільницька Л.А. 94
 Ільницька М.Р. 166, 168
 Ілюшина 70, 73
 Іпатов 192
 Іркін 115
 Ісаєнко 193
 Кадикова 65, 70, 71
 Казак 193
 Калініченко 70
 Капшитарь 111
 Караванська 171
 Карапыш 166
 Катеренчук 94, 169
 Кацитадзе 163
 Качан 44, 45
 Каштелян 179
 Киношенко 126
 Кисельов 119
 Кисилевич 125
 Кисіль 75
 Кишко 88
 Книшов 131, 193
 Князєва 173
 Князькова 63, 163
 Ковалева 71
 Коваленко О.М. 36
 Ковалев 123
 Ковалська 194
 Ковалський 194
 Ковалъчук 134
 Ковбаснюк 75
 Когутич 88
 Кожин 65
 Кожухов 169
 Козачок 47, 48
 Козловський 89, 111, 129
 Козлук 138
 Колганов 31
 Колесник М.Ю. 30
 Колесник Т.В. 70, 73
 Колесникова 195
 Колиушко 126
 Колобова 142
 Коломиець 179
 Коломицева 170
 Коломієць 170
 Коломоєць 95, 109
 Кондрашова 129, 130
 Константинович 131
 Король 112
 Короткоручко 34, 35
 Корчинський 36
 Котелюх 112
 Коцюба 29
 Кочуєва 71
 Кравченко А.М. 95, 109, 149
 Кравченко В.І. 131
 Кравченко Г.В. 199
 Кравченко І.М. 131
 Кравченко Т.В. 146, 147
 Кравчук 193
 Кравчун П.Г. 80, 113, 174
 Кравчун П.П. 72
 Красюк 51, 52
 Кремзер 164
 Кричкевич 89, 182
 Крушинська 37
 Ктітарєва 47
 Кудлай 135
 Кудрік 65
 Кузнецов 167
 Кузнецова 197, 204
 Кузьміна 139, 141
 Кузьмінова 38
 Кулик Л.В. 39
 Кулик О.Ю. 73
 Кулініч 40, 52
 Кульчевич 180
 Куриленко 180
 Курсина 88
 Курята 40, 139, 171
 Куцин 88, 205
 Кучменко 195, 198